

PERHEOIKEUDELLISET PALVELUT

Perheoikeudellisilla palveluilla tuetaan lapsen hyvinvointia ja tasapainoista kehitystä esimerkiksi silloin, kun vanhemmat eroavat. Palveluilla tarjotaan apua lasta koskevien sopimusten ja selvitysten kanssa esimerkiksi isyyteen, lapsen huoltoon ja elatukseen liittyen. Palvelua antavat perheoikeudellisten palveluiden sosiaalihuollon ammattilaiset Jyväskylässä, Jämsässä, Äänekoskella ja sivuvastaanotoilla.

VANHEMMUUDEN SELVITTÄMINEN

ISYYDEN SELVITTÄMINEN

Jo vuonna 1922 suomeen saatiin laki avioliiton ulkopuolella syntyneistä lapsista. Laissa määrättiin lasten asioita hoitamaan erityinen virkamies, lastenvalvoja, joka toimi jokaisen kuntansa alueella asuvan au-lapsen uskottuna miehenä.

Nykyisin isyys tunnustetaan äitiysneuvolakäynnillä ennen lapsen syntymää. Tunnustajasta tulee samalla lapsen toinen huoltaja.

Lastenvalvojan luona käydään, kun tarvitaan oikeusgeneettinen isyystutkimus eli DNA-tutkimus. Myös avioliiton aikana syntyneen lapsen isyys voidaan varmistaa lastenvalvojan luona, kun molemmat vanhemmat sitä tahtovat heti lapsen syntymän jälkeen.

Lastenvalvojan luona otetaan ns. poskitikkunäyte ja THL:n oikeusgenetiikka-yksikkö ilmoittaa tutkimustuloksen alle kahdessa viikossa.

ÄITIYDEN SELVITTÄMINEN

Lapselle voidaan vahvistaa toinen äiti hedelmöityshoitoon suostumisen perusteella, mikäli lapselle ei voida todeta tai vahvistaa isää.

Äitiyden voi myös tunnustaa ennen lapsen syntymää äitiysneuvolassa.

LAPSEN HUOLLON TURVAAMINEN

LAPSEN HUOLTO- JA TAPAAMISSOPIMUS

Vanhemmat asioivat lastenvalvojan luona yleensä avio- tai avoerotilanteissa.

Erotilanteessa vanhempien on ratkaistava, miten lapsen asuminen ja luonapito toteutetaan.

Lastenvalvojat järjestävät vanhemmille yhteisiä neuvotteluja, joko paikan päällä tai etänä video- tai puhelinneuvotteluina. Vanhempien tekemät sopimukset pitää laatia ja allekirjoittaa paperiasiakirjoina.

Lastenvalvojalla ei ole päätösvaltaa sopimuksen sisältöön, joka kuuluu vanhempien sopia.

Lastenvalvojan vahvistama sopimus on samalla tavalla täytäntöönpanokelpoinen kuin tuomioistuimen vahvistama sopimus tai määräys.

LAPSEN ELATUKSEN TURVAAMINEN

Vanhemmat voivat myös tehdä lapselle elatussopimuksen lastenvalvojan luona.

Lastenvalvoja avustaa vanhempia neuvottelussa mm. elatusapulaskelman tekemisessä.

Lastenvalvojalla ei ole päätösvaltaa elatusavun määrään tai muihin ehtoihin, vaan siitä päättävät vanhemmat.

Lastenvalvoja vahvistaa sopimuksen, jolloin siitä tulee samalla tavalla täytäntöönpanokelpoinen, kun tuomioistuimen päätös.

OLOSUHDESELVITYS

Jos vanhemmat eivät kykene sopimaan lapsen huollosta, tapaamisesta tai asumisesta keskenään tai lapsenvalvojan luona, he voivat hakea ratkaisua tuomioistuimesta.

Asian selvittämiseksi tuomioistuin pyytää tarvittaessa selvityksen lapsen ja perheen tilanteesta. Lastenvalvojat tekevät selvityksen.

TAPAAMISTEN VALVONTA

Joskus perheiden elämäntilanne on sellainen, että lapsen ja vanhemman tapaamisiin tarvitaan sosiaalipalveluiden tukea. Lapsen ja vanhemman suhdetta voidaan rakentaa ja ylläpitää tuetuilla tai valvotuilla tapaamisilla tai valvotuilla vaihdoilla. Palvelua tarjotaan sen aikaa, kun sitä tarvitaan lapsen edun turvaamiseksi. Joskus lapsi pääsee tutustumaan vanhempaansa vasta tuetuissa tapaamisissa ja suhde heidän välillään alkaa kehittyä hyväksi vanhemmuussuhteeksi.

Valvontaa tapaamisiin tarvitaan, kun tapaamisten toteuttamiseen liittyy lapsen henkiseen tai fyysiseen turvallisuuteen liittyvää huolta tai uhkia. Tarkoituksena on, että lapsi saa tavata vanhempaansa turvallisesti.

Perheoikeudellisten palveluiden palveluohjaajat järjestävät tapaamisten valvontapalveluita silloin, kun vanhemmilla on lastenvalvojan tai tuomioistuimen vahvistama sopimus tai päätös.

Tapaamispaikkoja on Jyväskylässä, Jämsässä, Keuruulla, Äänekoskella, Viitasaarella ja Joutsassa.

PERHEASIOIDEN SOVITTELU

Perheasioiden sovittelun tarkoituksena on antaa apua ja tukea silloin, kun perheessä esiintyy ristiriitoja. Sovittelu on tarkoitettu lapsiperheille, joissa vanhemmat miettivät eron mahdollisuutta tai perheille, joissa vanhemmat ovat jo eronneet ja perhe pyrkii sopeutumaan uuteen elämäntilanteeseen.

Lastenvalvojat ohjaavat vanhempia sovitteluun. Sovittelua tekevät jotkut perheneuvolat, perheasiainkeskukset sekä tuomioistuimet.

ADOPTIO- NEUVONTA

Adoptio edellyttää aina lakisääteistä adoptioneuvontaa, jossa käsitellään adoption hakijan vanhemmuutta koskevia edellytyksiä. Adoptioneuvonnalla pyritään varmistamaan adoptiolapsen turvallisuus ja etu.

Henkilön, joka haluaa adoptoida lapsen ulkomailta, tulee saada lakisääteistä adoptiopalvelua. Palvelua saa adoptiopalvelun antajilta, jotka hoitavat myös varsinaisen adoptiolapsien välittämisen.

Adoptioon tarvitaan lupa, jonka myöntää adoptiolautakunta. Adoptiolautakunta toimii Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastossa (Valvira).

Perheoikeudelliset palvelut hankkii adoptioneuvontapalvelut Pelastakaa Lapset ry:ltä.

Perheoikeudellisten palveluiden lastenvalvojat tekevät viranomais selvityksen adoptiohakijoista.

MITEN SAAT YHTEYDEN LASTENVALVOJAAN

Vanhemmuuden selvittämisen asiat hoidetaan paikan päällä lastenvalvojan luona perheoikeudellisten palveluiden toimipisteissä ja sivuvastaanotoilla.

Lastenvalvojat järjestävät lapsen huoltoa, asumista, tapaamisoikeutta ja elatusapua koskevia neuvotteluja, joko paikan päällä tai etänä video- tai puhelinneuvotteluina. Sopimukset pitää kuitenkin edelleen laatia ja allekirjoittaa paperiasiakirjoina.

Ajanvarauksen lastenvalvojalle voi tehdä puhelimitse tai sähköisenä ajanvarauksena Hyviksen kautta.

Jokaisena arkipäivänä on tarjolla puhelinpalveluita. Tiistaina, keskiviikkona ja perjantaina on lastenvalvojan ohjaus- ja neuvonta-aikoja. Maanantaina ja torstaina ovat lastenvalvojan henkilökohtaiset puhelinajat.

Maanantai-iltapäivänä toimii perheoikeudellisten palveluiden chatti.

MITEN SAAT YHTEYDEN PALVELUOHJAAJIIN

Perheoikeudellisten palveluiden palveluohjajaan saa yhteyden puhelimitse. Puhelinajat ovat maanantaina, tiistaina ja torstaina.

Toinen palveluohjaaja palvelee jyväskyläläisiä ja toinen muiden kuntien asukkaita.